

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi”:	
ar piesūtišanu:	bez piesūtišanas:
par Ls	(saņemot ekspedīcijā) par Ls
1/2 gadu 22,—	1/2 gadu 18,—
3 mēn. 6,—	3 mēn. 5,—
1 „ 2,—	1 „ 1,70
Piesūtīt pa pastu un pie atkalpārdevējiem 13	Par atsevišķu numuru 10

Latvijas valdības
Iznāk katru dienu, izņemot

oficiāls laikraksts
svētdienas un svētku dienas

Redakcija:
Rīgā, pili 2. ist. Tālrunis 20032
Runas stundas no 11—12

Kantoris un ekspedīcija:
Rīgā, pili 1. ist. Tālrunis 20031
Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:	
a) tiesu sludinājumi līdz 30 vienslejiņām rindinām	Ls 4,—
par katru tālāku rindīgu	„—,15
b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslejiņu rindīgu	„—,20
c) no privātiem par katru viensl. rindīgu (par obligāt. sludin.)	„—,25
d) par dokumentu pazaudēšanu no katras personas	„—,80

140. № Piektdien, 1936 g. 26. jūnijā Devinpadsmitais gads

Likums par ieslodzītiem.
Dzelzceļu virsvaldes rīkojums.

Zemkopības ministra rīkojums par olu cenām.

Ministru kabinets 1936. g. 16. jūnijā ir pieņēmis un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Likums par ieslodzītiem.

Ieslodzījuma vietas.

- Ieslodzījuma vietas ir:
 - sodu izpildīšanas iestādes;
 - drošības iestādes;
 - nepilngadīgo piespiedu audzināšanas iestādes;
 - polīcijas un robežapsardzības ieslodzījuma telpas;
 - alkoholiķu un narkotiķu nami;
 - kaŗa ieslodzījuma vietas.
- Sodu izpildīšanas un drošības iestādes ierīko, uztur un pārzina Tieslietu ministrija saskaņā ar tās iekārtu un šā likuma pirmās sadaļas noteikumiem.
- Nepilngadīgo piespiedu audzināšanas iestādes ierīko, uztur un pārzina Izglītības ministrija, piemērojot šā likuma otrās sadaļas noteikumus.
- Polīcijas un robežapsardzības ieslodzījuma telpas ierīko, uztur un pārzina Iekšlietu ministrija saskaņā ar polīcijas un robežapsardzības iekārtu un šā likuma trešās sadaļas noteikumiem.
- Alkoholiķu un narkotiķu namus ierīko, uztur un pārzina Tautas labklājības ministrija uz sevišķu noteikumu pamata.
- Kaŗa ieslodzījuma vietas ierīko, uztur un pārzina Kaŗa ministrija uz kaŗa likumu pamata.

PIRMĀ SADAĻA.

Sodu izpildīšanas un drošības iestādes.

I n o d a ļ a.

Vispārīgi noteikumi.

1. nodaļums.

Ieslodzījuma vietu personāls.

- Ieslodzījuma vietu personāls sadalās ierindas un ārrindas dienesta darbiniekos. Ierindas dienesta darbinieki ir: Cietumu departamenta direktors un vice direktori, ieslodzījuma vietu priekšnieki, viņu palīgi un palīdzes, pavadkomandu priekšnieki un viņu palīgi, asistenti, virsuzraugi un virsuzraudzes, uzraugi, uzraudzes un šoferi. Visi pārējie ir ārrindas dienesta darbinieki.
- Ieslodzījuma vietu personāla sastāvu katram saimniecības gadam nosaka budžeta kārtībā. Cietumu departamenta direktoram ir tiesība vajadzības gadījumos budžeta robežās grozīt atsevišķu ieslodzījuma vietu personāla sastāvu.
- Uz ieslodzījuma vietu darbiniekiem attiecas visi likumi, kas piemērojami valsts civilistāžu darbiniekiem, un bez tam vēl šā likuma 10.—18. panta noteikumi.
- Par ieslodzījuma vietu priekšniekiem iecelamas personas, kam ir vismaz vidusskolas izglītība, kas nav vecākas par 35 gadiem un kas bez tam, izņemot priekšnieku palīdzes, Latvijas armijā ieguvušas virsnieka vai instruktora pakāpi. Ja vairākiem kandidātiem ir vienādas spējas, priekšroka dodama personām ar piemērotu augstskolas izglītību.
- Par ieslodzījuma vietu priekšnieku palīgiem un palīdzēm, pavadkomandu priekšniekiem, viņu palīgiem un asistentiem pieņemamas personas, kam ir vismaz vidusskolas izglītība, kas nav vecākas par 35 gadiem un kas bez tam, izņemot priekšnieku palīdzes, Latvijas armijā ieguvušas virsnieka vai instruktora pakāpi. Ja vairākiem kandidātiem ir vienādas spējas, priekšroka dodama personām ar piemērotu augstskolas izglītību.
- Par ieslodzījuma vietu priekšnieku palīgiem un palīdzēm, pavadkomandu priekšniekiem, viņu palīgiem un asistentiem pieņemamas personas, kam ir vismaz vidusskolas izglītība, kas nav vecākas par 35 gadiem un kas bez tam, izņemot priekšnieku palīdzes, Latvijas armijā ieguvušas virsnieka vai instruktora pakāpi. Ja vairākiem kandidātiem ir vienādas spējas, priekšroka dodama personām ar piemērotu augstskolas izglītību.
- Ja ieslodzītais pēc atsvabināšanas no ieslodzījuma nogādājams administratīvas iestādes rīcībā, ieslodzījuma vietas

- Par ieslodzījuma vietu virsuzraugiem un virsuzraudzēm, uzraugiem, uzraudzēm un šoferiem pieņemamas personas, kam ir vismaz pilna pamatskolas izglītība un kas nav vecākas par 30 gadiem un kas bez tam, izņemot virsuzraudzes un uzraudzes, Latvijas armijā izpildījušas obligātorisko kaŗadienestu. Ja vairākiem kandidātiem ir vienādas spējas, priekšroka dodama personām ar vidusskolas izglītību. Izmērumi attiecībā uz vecumu pielaižami ar tieslietu ministra piekrišanu.
- Ieslodzījuma vietu ierindas dienesta darbinieku sagatavošanai Cietumu departaments sarīko speciālus kursus, kurā programmu nosaka tieslietu ministrs.
- Ieslodzījuma vietu priekšnieku palīgi un palīdzes, pavadkomandu priekšnieki un viņu palīgi var atrasties dienestā līdz 60 gadu, bet asistenti, virsuzraugi, virsuzraudzes, uzraugi, uzraudzes un šoferi līdz 55 gadu vecuma sasniegšanai. Izmērumi pielaižami ar tieslietu ministra piekrišanu.
- Disciplinārsodus, saskaņā ar Disciplinārsodu likuma noteikumiem, ieslodzījuma vietu darbiniekiem uzliek amatpersonas, no kurām atkarājas viņu iecelšana amatā. Cietumu departamenta direktoram un ieslodzījuma vietu priekšniekiem ir tiesība izteikt piezīmes un rājienus bez atzīmes dienesta gaitas aprakstā visiem viņiem padotiem darbiniekiem.
- Ieslodzījuma vietu ierindas dienesta darbinieki, kuriem drošības uzturēšanas laikā obligātoriski jādzīvo valsts dzīvokļos pie ieslodzījuma vietām, ir atbrīvoti no maksas kā par šiem dzīvokļiem, tā arī par to apkurināšanu un apgaismošanu.
- Izpildot dienestu, ieslodzījuma vietu ierindas dienesta darbinieki sapem un nēsā ieročus. Ārpus dienesta minētiem darbiniekiem ir tiesība turēt un nēsāt ieročus ar atļaujam, ko padotības kārtībā izsniedz tieslietu ministrs. Cietumu departamenta direktors un ieslodzījuma vietu priekšnieki.
- Tuvākus noteikumus par ieslodzījuma vietu personāla darbību, pienākumiem un savstarpējam attiecībām izdod tieslietu ministrs.

2. nodaļums.

Apsardzība un ieslodzīto pavadīšana.

- Katrā ieslodzījuma vietā pastāv apsardzības komanda, kurā ietilpst visi šās vietas ierindas dienesta darbinieki un kurā padota ieslodzījuma vietas priekšniekam. Visu ieslodzījuma vietu apsardzības komandu priekšnieks ir Cietumu departamenta direktors, bet viņa vietnieki ir šā departamenta vice direktori.
- Apsardzības komandu uzdevumi ir:
 - apsargāt ieslodzījuma vietas un ieslodzītos;
 - pavadīt ieslodzītos no ieslodzījuma vietām uz darba vietām un atpakaļ;
 - pavadīt ieslodzītos no ieslodzījuma vietām uz vietējām tiesu un administratīvām iestādēm un atpakaļ;
 - pavadīt ieslodzītos no ieslodzījuma vietām uz maršrutu līniju stacijas un no turienes uz ieslodzījuma vietām.
- Ieslodzītos izsūta uz vietējām tiesu un administratīvām iestādēm tikai uz šo iestāžu rakstisku pieprasījumu. Minētās iestādes var pieprasīt ieslodzīto izsūtīšanu arī polīcijas darbinieku apsardzībā; šādā gadījumā par ieslodzīto bēgšanu atbild polīcijas darbinieki.
- Ja ieslodzītais pēc atsvabināšanas no ieslodzījuma nogādājams administratīvas iestādes rīcībā, ieslodzījuma vietas

priekšnieks laikus par to paziņo šai iestādei, kas pati rūpējas par atsvabinātā nogādāšanu.

23. Ieslodzītos no vienas ieslodzījuma vietas uz otru pārved sevišķa pavadkomanda, kas pastāv pie Cietumu departamenta.

24. Rīkojumus par sodīto, kā arī drošības ieslodzījumā un darba namā ievietoto pārvešanu no vienas ieslodzījuma vietas uz otru dod Cietumu departamenta direktors. Par pārējo kategoriju ieslodzīto pārvešanu rīkojumus dod tā iestāde vai amatpersona, kurās rīcībā ieslodzītais skaitās, bet ja viņa pārvešanai rodas šķēršļi, pārvešanas jautājumu galīgi izšķir vietējais prokurors.

25. Ja ieslodzītie pārvedami no ieslodzījuma vietām uz pilsētām vai citām vietām, kur tieslietu resora ieslodzījuma vietu nav, šādus ieslodzītos pārved polīcija.

26. Ieslodzītos parved pavadkomandas apsardzībā pēc noteiktiem maršrutiem un noteiktās dienās. Izmērumi pielaižami tikai ārkārtīgos gadījumos uz Cietumu departamenta direktora rīkojumu.

27. Ieslodzīto pārvešanas maršrutus sastāda un pārvešanas dienas nosaka Cietumu departamenta direktors, vienojoties ar Dzelzceļu virsvaldi.

28. Ar ieslodzīto pārvešanu saistītos pavadkomandas, kaŗaspēka un polīcijas darbinieku komandējuma un ceļa izdevumus sedz tas resors, kurā darbinieki pārvešami ieslodzītos, bet pārveidamo ieslodzīto ceļa un citus izdevumus sedz tas resors, uz kurā priekšlikumu ieslodzītie pārvesti.

29. Ieslodzītiem, kas bēguši vai mēģinājuši bēgt no ieslodzījuma, vai kas notiesāti vai apsūdzēti par smagiem noziegumiem, izsūtīt viņus ārpus ieslodzījuma vietas, var uzlikt roku važas uz ieslodzījuma vietas priekšnieka rīkojumu.

30. Ārkārtīgos gadījumos, kā arī par dzamo nekārtību novēršanai, uz Cietumu departamenta direktora, ieslodzījuma vietas priekšnieka, bet ieslodzīto pārvešanas laikā arī uz pavadkomandas priekšnieka vai vecākā pieprasījumu vajadzīgo palīdzību apsardzības un pavadkomandām sniedz kaŗaspēks, polīcija, aizsargi un robežsargi.

3. nodaļums.

Ieroču lietošana.

- Ieslodzījuma vietu ierindas dienesta darbinieki, izpildot apsardzības un pavadē dienestu, var lietot šaujamos ieročus:
 - aizstāvēties pret personām, kas uzbrūk;
 - aizstāvēties pret uzbrukumu apsargājamas personas un postenis;
 - pret ieslodzītiem, kas mēģina izlauzties no ieslodzījuma;
 - pret ieslodzītiem, kas bēg;
 - ieslodzīto sacelšanās, nemieru un citos ārkārtīgos gadījumos.
- Sīkākus noteikumus par ieroču lietošanas kārtību izdod tieslietu ministrs.

4. nodaļums.

Ieslodzījuma telpas un higiēna.

- Telpās, kurās novietoti ieslodzītie, jābūt pietiekošam gaisa tīrīšanai un ventilācijai, un tās jātur priekšzīmīgā tīrībā.
- Aukstā laika ieslodzījuma telpas jāapkurina, uzturot tām normālu temperatūru, un, tumsai iestājoties, pietiekoši jāapgaismo. Telpu apkurināšanas un apgaismošanas normas nosaka tieslietu ministrs, vienojoties ar Valsts kontroli.
- Atkarībā no higiēnas un atsevišķām ieslodzīto kategorijām noteikta režīma prasībām, ieslodzītiem pret viņu grību var nogriezt matus, ņis un bārdus. Tuvāki noteikumi paredzami tieslietu ministra izdotā instrukcijā.
- Ieslodzītiem, kas nestrādā ārējos darbos, jānodrošina uzturēties svaigā gaisā ne mazāk par 30 minūtem diena.

37. Katras ieslodzījuma vietas sanitāro stāvokli un ieslodzīto veselību uzrauga šās vietas ārsts. Viņam jāizmeklē ieslodzītie un jāsniedz medicīniska palīdzība katram ieslodzītam, kam tā nepieciešama.

38. Ieslodzītā pēkšņas saslimšanas gadījumā, ja ieslodzījuma vietas ārsts nav sastopams, uz valsts rēķinu uzaicināms cits ārsts.

39. Ieslodzījuma vietas ārstam, saziņā ar ieslodzījuma vietas priekšnieku, ir tiesība ieslodzīto sarežģītu slimību gadījumos pieaicināt uz valsts rēķinu ārstu - speciālistu. To var ieslodzījuma vietas ārsts darīt arī uz ieslodzītā vēlēšanos, bet tikai uz pēdēja rēķinu.

40. Slimie ieslodzītie turami īpaši šim nolīkam ierīkotās telpās, bet grūti slimie uz ārsta atzinumu ievietojami ieslodzījuma vietu slimnīcās. Ieslodzītie, kam ir līpīga slimība, turami atsevišķi no citiem.

41. Ja nav iespējams grūti slimu ieslodzīto ievietot ieslodzījuma vietas slimnīcā, viņš ievietojams, pēc ieslodzījuma vietas ārsta norādījuma, vietējā valsts vai pašvaldības slimnīcā, pieliekot attiecīgu sardzi.

42. Ja ieslodzītais izrāda garīgas slimības pazīmes, ieslodzījuma vietas priekšnieks par to paziņo vietējam apgabaltiesas prokuroram, pievienojot ārsta atsauksmi.

43. Garīgi slimie ieslodzītie līdz viņu pārvešanai uz ārstniecības iestādī turami ieslodzījuma vietas atsevišķās telpās.

44. Ieslodzītie, kas atsakās no barības, ja viņu dzīvība apdraudēta, ieslodzījuma vietas ārsta uzraudzībā barojami spaidu kārtā.

45. Par ieslodzītā nāvi ieslodzījuma vietas priekšnieks paziņo vietējam prokuroram un iestādei vai amatpersonai, kurās rīcībā ieslodzītais skaitās, kā arī viņa piederīgiem. Ja mirušā piederīgo dzīves vieta nav zināma, vai ja viņi līdz noteiktam laikam neierodas ieslodzījuma vietā, vai ja viņi atsakās mirušo saņemt, tas apbedāms uz valsts rēķinu vai nododams vietējā līķu sekcijas iestādē.

Ja prokurors vai ieslodzījuma vietas ārsts atzīst par vajadzīgu izdarīt līķa obdukciju nāves cēloņa noskaidrošanai, līķis uzšķēržams neatkarīgi no mirušā piederīgo piekrišanas.

5. nodaļums.

Ieslodzīto darbu iekārtojums.

- Lai ieslodzītos pieradinātu raīgam darbam, iemācītu viņiem derīgus amatus un sagādātu viņiem līdzekļus dzīvei pēc atsvabināšanas no ieslodzījuma, katrā ieslodzījuma vietā iekārtojami ieslodzīto darbi dažādās nozarēs, it sevišķi lauksaimniecībā.
- Ieslodzīto darbus organizē un vada Cietumu departaments, bet uz vietām tos vada ieslodzījuma vietu priekšnieki.
- Ieslodzīto darbu organizēšanai un vadīšanai Cietumu departamenta rīcībā ir ieslodzīto darbu fonds, kurā ieskaita ienākumus no ieslodzīto darbiem, ziedojumus un citus ienākumus.
- Piezīme. Ieslodzīto darbu fonds sastādās no cietumu uzņēmumu līdzekļiem pēc bilances uz 1936. g. 1. aprīli.
- No ieslodzīto darbu fonda sedzami:
 - ieslodzītiem izmaksājamā darba atalgojuma daļa;
 - darba materiālu iegādes izdevumi;
 - darba organizācijas izdevumi;
 - administratīvā un tehniskā personāla atalgojums;
 - kustamas un nekustamas mantas amortizācija;
 - izdevumi ieslodzīto apdrošināšanai pret nelaimes gadījumiem ieslodzījuma vietu darbā.

